

Aby vaša radosť bola potvrdená

Pavol a Barnabáš ... rozprávali cestou (do Jeruzalema) o obrátení pohanov a všetkým bratom spôsobili radosť (Sk 15,3) (po návrate z Jeruzalema) ... odovzdali list. Keď ho prečítali, zaradovali sa z tejto útechy (Sk 15,31).

Medzi prvú a druhú apoštolskú cestu nám text Skutkov prináša rozpravu o ceste a prítomnosti Pavla a Barnabáša na zhromaždení jeruzalemskej Cirkvi, kde sa rieši problém, či noví veriaci nežidovského pôvodu (neobrezaní) môžu dosiahnuť spásu bez obriezky a bez plnenia židovského zákona (Sk 15,1). Lukáš píše *niektorí z Judska*, čím naznačuje, akoby išlo o nejakú marginálnu skupinu v prvotnej judsko-jeruzalemskej Cirkvi. Vskutku apoštoli a starší vo výslednom liste tohto zhromaždenia ich označujú, že *neboli nikým poverení* (Sk 15,24).¹

1. Posolstvo o existencii autority v oblasti viery. Keď Pavol a Barnabáš podnikli svoju apoštolskú cestu na Cyprus a neskôr do oblasti Antiochie Pizídskej, nerobili to svojvoľne: boli vyslaní Cirkvou v Antiochii a tam sa aj vrátili, a o svojej činnosti podali správu. Na začiatku 15. kapitoly sa zase dozvedáme, že nejaká skupina židovských kresťanov z Judska začala hlásať, že bez obriezky a bez prijatia a plnenia Mojžišovho zákona niet spásy, cirkev v Antiochii nezaujala svoj vlastný postoj, ale obrátila sa na cirkev v Jeruzaleme. Neskôr cirkevná tradícia dosvedčuje, že rímska Cirkev, v ktorej učili a mučenícky zomreli sv. Peter a Pavol je uprostred všetkých cirkevných spoločenstiev predsedajúcou v láske. Obrátiť sa s dôverou na iných, na vyšších – táto vlastnosť je v mene prepiateho individualizmu našej spoločnosti ohrozená. Do popredia sa dostal kult vlastnej voľby (ja si rozhodnem ako ja chcem), systematickej nedôvery a podceňovania autority (prečo by mal o mne niekto rozhodovať, aj oni sú neschopní ľudia a pod.). Autorita zaiste nemá potláčať osobné rozhodnutia a manipulovať osobami, ale na druhej strane, osoba, ktorá chce všetko robiť sama aj sama zostáva. A štatistiky nášho západného sveta hovoria, že samoty je dnes stále viac.

Hľadáme teda lásku k autorite, v spoločenstve, v komunite, v diecéze v Cirkvi. Autority v Cirkvi nám majú slúžiť, aby sme vedeli, čo je k spásu potrebné a čo nie. Odmietajú ich v konečnom dôsledku znamená odmietajú Krista, ktorý v evanjeliu jasne naznačil, že ustanovuje tých, ktorí sú predĺžením jeho prítomnosti na svete. A v konečnom dôsledku takéto rozhodnutie znamená, že zostávaš sám.

2. Posolstvo o hľadaní Božej cesty v Duchu Svätom. Text nám ponúka pohľad na to, ako jeruzalemská cirkev na svojom zhromaždení dozrela k svojim rozhodnutiam. Všetko sa to začína hádkou, v ktorej bolo viac vášní a rozprávania než počúvania. Našťastie je tu autorita Petra, ktorá si získa pozornosť a on vydá svoje svedectvo. Odvoláva sa na prípad stotníka Kornélia, aj keď podrobnosti sa nespomínajú. Potom dostanú priestor Pavol

¹ Okolo historickosti a kompozície tejto kapitoly existuje množstvo exegetických mienok. My sa v našej meditácii držíme výsledného textu a podnetov, ktoré nám ponúka. Treba si však uvedomovať, že tieto riadky nie sú objektívnym historickým záznamom udalosti, ale skôr literárnou interpretáciou Lukáša – autora celého diela – ktorý touto rozpravou odovzdáva nám čitateľom niektoré dôležité posolstvá.

a Barnabáš. Vyrozovali svoje svedectvo, a keď skončili, zavládlo veľké ticho. To nám tiež ukazuje, že ticho je veľmi dôležitá súčasť dialógu a hľadania. Do tohto ticha zase prehovorí druhá veľká autorita – sv. Jakub – Pánov brat, ktorý sa stal hlavou jeruzalemskej cirkvi po Petrovom odchode (*Gal 1,19; Gal 2,9; Sk 12,17; Sk 15*). Po jeho prejave a argumentácii zavládla v zhromaždení jednota. Bol zostavený list, posolstvo pre cirkev v Antiochii, ale v skutočnosti Antiochia reprezentuje všetky cirkevné obce, ktoré prežívajú podobnú skúsenosť, aby všetkým bolo raz a navždy jasné, že pohania túžiaci po Kristovej spáse nemusia nutne prijať židovskú vieru.

3. **Posolstvo listu.** Lukáš nám prináša typický grécky oficiálny list, zhodujúci sa s úradnými listami vtedajšieho obdobia. Priblížime si z neho dva prvky. Môžeme v ňom zbadáť ponajprv **odsúdenie tých, ktorí učia veciam bez poverenia, svojvoľne**. Toto bol a zostane vždy problém Cirkvi. V rámci uvažovania, hľadania, osobných presvedčení a rôznych iných pohnútok uprostred viery vždy vznikali a budú vznikať učenia a prúdy, ktoré musí autorita Cirkvi posúdiť. Mylné učenia sa často javia príťažlivé, podobné pravde, niekedy aj milosrdnejšie a ľudskejšie. A ak majú príťažlivých a charizmatických vodcov vedú si získať mnoho jednoduchých alebo aj intelektuálov, ale vo viere málo hlbokých ľudí. Aj dnes sa stretávame s mnohými ponukami, ktoré sa predkladajú ako ľudskejšie, milosrdnejšie, ale v konečnom dôsledku sú proti človekovi alebo proti Božiemu plánu, ktorý sme spoznali v Písme a v evanjeliu.

V liste nachádzame aj **nariadenia a predpisy, ktoré umožňujú lepšie spolužitie kresťanov** zo židovstva a z pohanstva. Všetky tieto predpisy, hoci nemajú večnú hodnotu, majú veľký význam pre to, aby sa mohlo vyhnúť napätiam, bolesti a rozdeleniam, aby bolo možné žiť v láske aj napriek rôznym citlivostiam.

4. **Posolstvo o radosti, ktorá dosahuje plnosť.** Pavol a Barnabáš prežívali veľkú radosť, keď videli ako sa pohania obracajú na vieru, ako sú schopní otvoriť sa evanjeliu a žiť novým životom v Duchu Svätom. Už na svojej ceste do Jeruzalema videli, že toľko komunít radostne víta túto skutočnosť. Ale to všetko nestačilo. Ich radosť sa stala úplná, keď sa vracali s listom od jeruzalemského zhromaždenia. Až vtedy všetci cítili, že sú na správnej ceste. Lebo naša kresťanská radosť nie je v domnienkach a náznakoch, ale v istote a radosti z Ducha Svätého, ktorý vydáva dvojité svedectvo: svedectvo toho, čo uskutočňuje v ľuďoch, ale má aj svedectvo spočívajúce v slovách, ktorými Cirkev potvrdzuje nejakú prax alebo pravdu. Lebo len Cirkev zhromaždená pri najvyšších autoritách môže povedať: *Duch Svätý a my sme rozhodli*. 15. kapitola nás teda učí, že to, čo Duch životom naznačuje je potrebné priniesť tam, kde Duch oficiálne rozhoduje.

1. Zamyslime sa nad scénou z filmu o sv. Františkovi Assiskom, ako v pokore čakal na schválenie svojej rehole, pouvažujme nad donom Boscom, tiež je vo filme pekná scéna, akú radosť prežíval zo schválenia Stanov a koľko námah musel podstúpiť kvôli tomu.

2. Pozrime sa do svojho života, nakoľko do nás prenikli prvky nezdravého individualizmu – keď nám málo záleží na Cirkvi, na spoločenstve, na komunite.

3. Ako uvažujeme nad učením Cirkvi v rôznych oblastiach – ako sa s ním stotožňujeme, ako sa o túto oblasť života Cirkvi zaujímate? Alebo ... je to všetko súkromná záležitosť každého človeka?? (ozvena zmýšľania spoločnosti).

4. Zaujímam sa o spoločenstvo/Cirkev? Budujem spoločenstvo/Cirkev? Učím sa komunikovať a tiež stíchnuť a počúvať?